

Samenwerken formele en informele zorg

Context

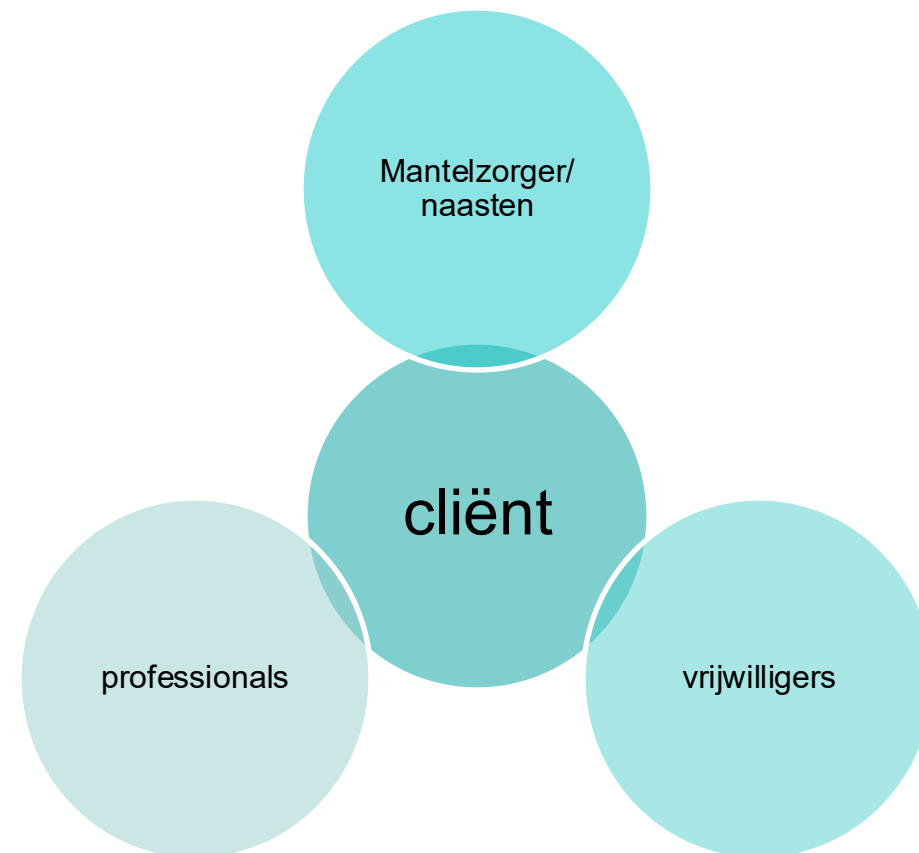
- In de geschiedenis: na 2de WO recht op zorg, bejaardenhuis, rond 2000 medisch model, en nu in transitie.
- Pas bij complexe zorgvraag verhuizing naar verpleeghuis, meer zorg en kortere duur
- Nu: kwaliteit van leven
- Mantelzorgers kennen de cliënten het beste.
 - met elkaar
 - meer coördinatie
 - anders kijken en werken
- Medisch model:
 - Soms bij verwachtingen mantelzorgers
 - Ook in opleidingstraject V4

Wat willen we bereiken in samenwerking?

Gelijkwaardig samenwerken rondom de cliënt in rol (maar niet in functie) met mantelzorger, vrijwilliger en professional.

- De **mantelzorger** wordt erkend, gehoord en ondersteund in de betrokkenheid.
- De **vrijwilliger** wordt erkend, gehoord en ondersteund in hun expertise.
- **Professional** wil de ruimte houden om vanuit eigen deskundigheid te handelen. Heeft angst voor fouten en wordt gevraagd om los te laten. Krijgt soms ook last van weerstand van familie.

Learnings: de rode draad

- ✓ Aanpak: bottom-up aanpak, visietraject met het uitvragen en ophalen bij verschillende groepen, met de inzet van een coach. Dit geeft betrokkenheid, meedenken en mede-eigenaarschap
- ✓ Tempo aanpassen aan de situatie en de context
- ✓ Ondersteuning maakt het verschil, expertise en tijd nodig
- ✓ Duidelijke positionering: het gaat iedereen aan!
- ✓ Coördinator zichtbaar in de organisatie en aanspreekpunt voor mantelzorgers met ambassadeurs in de organisatie
- ✓ Lijst handelingen voor mantelzorgers, per team bespreken
- ✓ Nodig: doorzettingsvermogen, flexibiliteit en leren van wat werkt.
- ✓ Bij trainingen voor mantelzorgers en vrijwilligers is de meerwaarde om het echt op locatie te doen.
- ✓ E-learnings zijn een handige tool voor alle rollen.

Dilemma - spel

- Er zijn ook morele dilemma's rond informele zorg
- Stap eens in het perspectief van de ander en zoek samen naar handelingsmogelijkheden.
- Kies een statafel en vorm een groep van 4 of 5 personen
- We doen twee rondes van 15 minuten
- Belangrijkste spelregel

Er is geen goed of fout, het gaat om het verkennen van waarden nog niet om een unanieme keuze.

Dilemma – spel stap voor stap

1. Kies welk perspectief je inneemt, pak een rol uit de envelop (1 min)
2. Deel kort met elkaar: wat zou je vanuit dit perspectief belangrijk vinden?
Gebruik hierbij waarden die dichtbij jezelf liggen (3 min)
3. Wat zou je keuze zijn op basis van wat je deelde en hoorde. (3 min)
4. Noteer welke waarden leidend waren voor de keuzes. (3 min)

Plenair

Deel welke waarden de boventoon hadden in de keuzes? (5 min)

Dilemma 1 rond rol- en taakverdeling

Waar ligt de grens tussen informele zorg en professionele zorg?

Een echtgenote wil helpen bij de persoonlijke verzorging van haar man. En heeft hierbij andere hygiëne normen dan de professionals voorstaan. Douchen is niet nodig met de washand volstaat, dat deden ze thuis ook. Het team vindt de hygiëne risico's te groot.

Dilemma: De autonomie van de bewoner/partner respecteren vs. professionele verantwoordelijkheid en kwaliteit van zorg.

Dilemma 2

Botsende opvattingen over 'goede zorg'

Botsende opvattingen over 'goede zorg'

De familie wil voorkomen dat vader met dementie onbegeleid naar buiten gaat, terwijl er juist opendeuren beleid is. Vader wil graag alleen naar buiten en het team denkt dat dit kan. Misschien kan de familie vader op weg helpen door een paar keer mee te wandelen?

Dilemma: Familieperspectief respecteren vs. nieuwe wetgeving en professionele afweging van kwaliteit van leven.

Dilemma 3 Familie is veel aanwezig

Familie is veel aanwezig

Mantelzorgers zitten lange tijd in de huiskamer en helpen graag een handje, observeren zorgverleners en wandelen binnen bij andere bewoners. Ze voelen zich thuis op de afdeling. Het team zou daar graag afspraken over maken.

Dilemma: Open huis en transparantie vs. privacy van bewoners en werkrust van personeel.

Dilemma 4 Verwachtingsmanagement

Inzet van informele zorg bij hulp

Het team verwacht dat familie helpt bij eten geven, maar de familie ervaart dit als taak van het personeel.

Dilemma: Realistische inzet van mantelzorg vs. voorkomen dat familie zich onder druk gezet voelt.

Dilemma 5 Familie wil meer invloed dan professioneel wenselijk is

Familie wil meer invloed dan professioneel wenselijk is

Een dochter belt zelf met de specialist ouderenzorg over de zorg voor haar moeder zonder af te stemmen, zodat het team het overzicht kwijtraakt. Het team ervaart dit als overschrijdend.

Dilemma: Familieparticipatie stimuleren vs. professionele grenzen bewaken.